

นายวงษ์ มหาคเล็กเวรสิทธิ์ เป็นนายรอง
 สรรพวิไชยมหากเล็กเวรเทศ ถือศักดินา ๓๐๐
 นายเทียน เป็นขุนเลขานุการ มีตำแหน่ง
 ราชการในกรมพระอภัยมณี ถือศักดินา ๖๐๐
 หลวงนารถมการเมืองไชยนาทบุรี เป็น
 พระศรีสิทธิธรรม ผู้ว่าราชการเมืองมโนรมย์
 ถือศักดินา ๓๐๐๐

เล็ดจ้ออกแขกเมืองประเทศราช

แลเข้าราชการหัวเมืองเฝ้า

วัน ๕ เดือน ๑๑ ขึ้น ๖ ค่ำ เวลาบ่าย ๕ โมงเศษ

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จจ้อออกประทับ
 พระที่นั่งพุทธทานภายใต้ พระมหาเสวตครุฉัตร์
 ณห้อง พระโรง กลางพระที่นั่งจักรีมหาปราสาท
 พร้อมด้วยพระบรมวงษานุวงศ์ ข้าราชการฝ่าย
 ทหารพลเรือน เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทโดยลำดับ
 ผู้ใหญ่ผู้น้อย พนักงานประโคมเครื่องมโหรีขับ
 แตรทหารตามธรรมเนียม

ครั้นเสด็จประโคมแล้ว เข้าพนักงานกรมวัง
 กรมพระกระลาโหมนำแขกเมือง เมืองไทยบุรี
 ๔ นาย เมืองปลิศ ๔ นาย เมืองสทูน ๔ นาย
 เมืองคานี ๑๔ นาย เมืองสายบุรี ๕ นาย
 เมืองยี่หริ่ง ๕ นาย เมืองรามัน ๔ นาย
 เมืองยะลา ๓ นาย เมืองหนองจิก ๔ นาย
 รวม ๘ เมืองคน ๕๑ คน เข้าเฝ้าทูลละออง
 ธุลีพระบาท

พระยานรินทร์ราชเสนีนำโดยอักษนกรายยังคม
 ทูลพระกรุณา ในเบบอกพระบาทสมเด็จพระบรม
 ภูมินทร์ศรีสุลต่าน มหมัตร์ตัน ราชมุนินทร์ สุรินทร
 วิวัชชา พระยาไทยบุรีว่าแต่งให้ต่นกษามิก ๑

ต่นกษามิกอาเกย ๑ กับสี่ตระวันกรมการ ๒ นาย
 รวม ๔ นาย คุมต่นไม้ทองต่น ๑ สูง ๕ ศอก
 ต่นไม้เงินสูงเท่ากันต่น ๑ กับเครื่องราชบรรณาการ
 หอกคอกทองเดสิงทอง ๓ คู่ หอกคอกเงินเดสิงเงิน
 ๓ คู่ หอกคอกทอง ๑๕ คู่ ยี่ไสแลผ้าต่าง ๆ
 จำนวนบ่ชวตสัมฤทธิศก เข้ามาขอพระราชทาน
 ทูลเกล้าฯ ถวาย

ในเบบอกพระยาวิเศษสงครามรามวิชิทวิสิค
 มาทรา พระยาปลิวว่าแต่งให้ สยตภาโหระยุบุตร
 พระศกภากุศลฤทธิ ๑ ศรีเลหลามักดา ๑
 กับสี่ตระวันกรมการ ๒ นายรวม ๔ นาย
 คุมต่นไม้ทองต่น ๑ สูง ๒ ศอก ๕ นิ้ว
 ต่นไม้เงินต่น ๑ สูงเสมอกัน กับเครื่องราช
 บรรณาการ หอกคอกทองเดสิงทอง ๑ คู่
 หอกคอกเงินเดสิงเงิน ๑ คู่ หอกคอกทอง ๕ คู่
 ยี่ไสแลผ้าต่าง ๆ จำนวนบ่ชวตสัมฤทธิศก
 เข้ามาทูลเกล้าฯ ถวาย

ในเบบอกพระยาอภัยนุราชชาติวรายภักดี
 ศรีอินทาทราวิทยา พระยาสุทนต์ว่าแต่งให้
 สี่ตระวันกรมการ ๒ นาย คุมต่นไม้ทองต่น ๑
 สูง ๒ ศอก ๕ นิ้ว ต่นไม้เงินสูงเท่ากันต่น ๑
 กับเครื่องราชบรรณาการ หอกคอกทองเดสิงทอง
 ๑ คู่ หอกคอกเงินเดสิงเงิน ๑ คู่ หอกคอกทอง
 ๕ คู่ ยี่ไสแลผ้าต่าง ๆ จำนวนบ่ชวตสัมฤทธิศก
 เข้ามาทูลเกล้าฯ ถวาย

ในเบบอกพระศรีบุรีรัฐพิริจ พระพิพิธภักดี
 ผู้ช่วยราชการเมืองคานี ว่าแต่งให้ต่นกษมหมัก
 นัตถพระยาคานี ๑ ต่นกษะเงาะบุตรพระศรีบุรีรัฐ
 พิริจ ๑ ต่นกษะเงิน้องพระพิพิธภักดี ๑

ถึงเจ้าเมืองทั้ง ๕ เมือง แลญาติพี่น้องกับ
สัตว์นกรมการ ซึ่งเข้ามาเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท
พร้อมด้วย

แล้วเจ้าพนักงานกรมพระกระลาโหม
นำสัตว์นกรมการ เมืองศรีรังนก เมืองระแงะ
รวม ๔ นาย ซึ่งเข้ามาทูลเกล้าฯ ถวายต้นไม้
ทองเงิน เครื่องราชบรรณาการแด่พระบาท
ยังคัมภีร์กลับไปบ้านเมือง

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมีพระราชดำรัส
ปฏิบัติราชการ แลพระราชทานพระยศตรังนก
พระยาระแงะ ซึ่งแห่งต้นไม้ทองเงินเครื่องราช
บรรณาการเข้ามาทูลเกล้าฯ ถวายตามพระ
มีโทษเล็กน้อยนั้น พระเจ้าอยู่หัวมีพระราช
หฤทัยปรารถนาให้พระยาศรีรังนก พระยาระแงะ
แลญาติพี่น้องสัตว์นกรมการราษฎร มีความสุข
ทั่วกัน

แล้วโปรดให้เจ้าพนักงานแจกเสื่อผ้าสัตว์
นกรมการเมืองศรีรังนก เมืองระแงะแล้วเสด็จขึ้น

ณวัน ๖ เดือน ๑๑ ขึ้น ๗ ค่ำ พระบาท
สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเสด็จออกขุนนาง

เจ้าพนักงานกรมมหาดไทยนำใบขอพระยา
เพชรพิไชยเจ้าหลวง กับศฤงคารพระเจ้าอินท
วิไชยยาหน้ พระเจ้านครเชียงใหม่ ความค้อง
กันว่า พระยาราชนครินทร์เจ้าเมืองเชียงใหม่
ทำหนังสือแจ้งความว่า จะขอลงมาเฝ้าทูลละอองธุลี
พระบาททูลเกล้าฯ ราษฎรเมืองเชียงใหม่
ได้มอบให้พระยาปราสาทรักษาราชการต่อไปกว่าจะ
ถวายบังคมลากลับไปยังเมือง

แล้วเจ้าพนักงานกรมมหาดไทย นำพระยา
ราชเขษม์ดำรงเจ้าเมืองเชียงใหม่ ๑ นายน้อย
เจพวงษ์ ๑ นายน้อยคำภีร์ ๑ นายน้อยไชย
วงษ์ ๑ นายน้อยเมืองใจ ๑ บุตรพระยาราชน
ครินทร์ ๒ นายน้อยซึ่งบุตรพระยาปราสาท ๑
รวม ๖ คน เข้าเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท

พระเจ้าอยู่หัวมีพระราชดำรัสปฏิบัติราชการ
การบ้านเมืองแลอาหารในเมืองเชียงใหม่ พระยา
ราชเขษม์ดำรงได้กราบบังคมทูลว่า สรรพอาหารใน
เมืองเชียงใหม่บริบูรณ์พอเลี้ยงกัน แลจำนวน
ราษฎรในเมืองเชียงใหม่ ๑๕๐๐ ครัว แต่มีพวก
เจียวเมืองเชียงตุงเข้ามาตั้งอยู่ในเมืองแก้ว

แล้วเจ้าพนักงานกรมพระกระลาโหม นำหลวง
อนันต์สมบัติ หลวงอุดมสมบัติ ผู้ช่วยราชการ
เมืองสงขลาทั้ง ๒ นาย เข้าเฝ้าทูลละอองธุลี
พระบาททูลด้วย

วัน ๓ เดือน ๑๑ ขึ้น ๑๑ ค่ำ ปีชวดสัม
ฤทธิศก พระเจ้าอยู่หัวเสด็จออกในท้องพระโรง

พระที่นั่งจักรีกรมท่าปราสาท ทรงพระกรุณาโปรด
เกล้าฯ พระราชทานสัญญาบัตรเจ้าเมือง แล
รามัญภานุช่วยเมืองตานี แลเมืองหนองจิก เมือง
สงขลา รวม ๖ นาย คือ

๑ พระศรีบุรีรัฐพิณ ๒ เปนเจ้าเมืองตานี มีนาม
ตามตำแหน่งว่า พระยาวิเชียรภักดีศรีสุรวิงษา
รัตนอาณาเขตประเทศราชเจ้าเมืองตานี ๑

๒ พระพิพิชภักดีผู้ช่วยราชการ เปนพระยา
พิทักษ์ธรรมสุนทร นริศรสุนทร นรินทรภักดี

ผู้กำกับทนายารุงราชการเมืองตานี แลเป็นที่

ปลุกฆาราชการทั้งปวงของพระยาตานีด้วย ๑

ทนงมัทธิก เป็นพระศรีวิสุทธิพิริยวามุข
เมืองตานี ๑

คุณฤๅชะเงาะบุตรพระยาตานี เป็นพระพิพิช
ภักดิ์ ผู้ช่วยราชการเมืองตานี ๑

นายทิมหาคเล็กหลวง บุตรเจ้าพระยาวิเชียรคีรี
(สัจ) เป็นพระยาเพชรราชินาถอนุเบศร์ วา
เขตร์มุลินทน์ฤๅคินทรสวามิภักดิ์ เจ้าเมือง
หนองจิก ๑

หลวงอนันตสมบัติ เลื่อนเป็นพระอนันตสมบัติ
ผู้ช่วยราชการเมืองสงขลา ถิอศักดิษา ๑๐๐๐

แล้วทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทาน
พระบรมราชาวาท แก่พระยาตานีเจ้าเมือง

แลผู้กำกับทนายารุงราชการ รามามุขผู้ช่วย
เมืองตานี ซึ่งรับตำแหน่งในเวลานี้ให้ตั้งใ

รักษาราชการทนายารุงบ้านเมือง ปกครองกัน
โดยความสามัคคี ให้ราชการเรียบร้อยต่อไป

ทวยการที่ทรงตั้งแทนนี้ ทรงเล็ดอสรตตามที่
เห็นสภิชัยัญญาคณวิชา แลอายุอันสมควรตามลำดับ

ให้พร้อมกันปกครองบ้านเมือง ให้เจริญขึ้นจึงจะ
สมควรยกยอความสามัคคี ในฝ่าลของ

ขลุพระบาท

แลพระยาหนองจิกก็ให้รู้สึกว่าการที่โปรด
ให้ข้าราชการไทยไปครอบครองเมืองแขกนั้น ก็เป็น

เกียรติยศอันดีแล้ว ให้คิดทนายารุงบ้านเมือง
แลรักยาศักดิ์ธรรมสอคล้องการงานทั่วไป อย่าให้
เล็ดอกว่าคนไทยแลแขก ให้มีความกรุณา
อนุเคราะห์ยารุงให้เหมือนกันแล้วเสด็จขึ้น

ข้าราชการกราบถวายบังคมลา

ณวัน ๖ เดือน ๑๐ ขึ้น ๗ ค่ำ พระบาท

สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเสด็จออกขุนนาง

เจ้าพนักงานกรมมหาดไทย นำรายชื่อยัญญ

หลวง ๑ นายมัธยมไทรต ๑ นายศานนสาร ๑

เมืองน่าน ๓ นาย ซึ่งเข้านครเมืองน่านแต่งตั้ง

ให้คุมม้ากระมาถวายแล้วนั้น กราบถวาย

บังคมลากลับไปบ้านเมือง

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมีพระราชดำรัสสั่ง

ให้ผู้ที่คุมม้ากระของเจ้านครเมืองน่านมาถวายนั้น

ให้แจ้งความแก่เจ้านครเมืองน่านว่า ซึ่งจับมา

ลงมาถวายตามที่เห็นว่า เป็นของประหลาดนั้น

พระเจ้าอยู่หัวทรงยินดีเป็นอันมาก อนึ่งเจ้านคร

เมืองน่านได้เป็นพระส่งเสียบึง ในถาวรพิฆังฝ่าย

เมืองนครหลวงพระบางนั้น ก็เป็นความชอบ

ความดีของเจ้านครเมืองน่านมาก แลต่อไปให้จัด

ราชการทางเมืองเชียงใหม่ สมควรที่เจ้านคร

เมืองน่านจะช่วยราชการอย่างไร ให้ช่วยราชการ

โดยสมควร

แล้วเจ้าพนักงานกรมท่า นำพระยาสุทรบุรี
ศรีพิไชยสงคราม ผู้ว่าราชการเมืองนครไชยศรี

กราบถวายบังคมลาออกป้รักษาราชการบ้านเมือง
พระราชทานโต๊ะทองคำ ถาดทองคำเป็นเครื่องยศ

ณวัน ๒ เดือน ๑๑ ขึ้น ๑๐ ค่ำ เจ้าพนักงาน
กรมมหาดไทย นำพระยาพิไชยสงคราม

เจ้ากรมอาสาธองซ้าย ๑ หลวงจินตารักษ์
กรมมหาดไทย ๑ ทรายถวายบัง

คมลาคุมเงินไปส่งถองทัพ ณเมืองนครหลวง
พระบาง

คณบดี อธิการพิเศษ คณบดีมหาด ๑ กับสี่พระวัน
กรมการ ๑๒ นายรวม ๑๖ นาย คุมกันไม้ทอง
คัมไม้เงินสูงตันละ ๒ ศอกคืบ ๗ นิ้ว ๑ คู่
กับเครื่องราชบรรณาการ ทองคำทรายหนัก
๓ ตำลึงไทย หอกคอกทองเดลิงทอง ๒ คู่
หอกคอกเงินเดลิงเงิน ๒ คู่ หอกคอกทอง ๓ คู่
แม่ข้าวต่าง ๆ หวายต่าง ๆ กรรแสงเตย
จำนวน ยี่ซอกสี่มุกพิศก เข้ามาทูลเกล้าฯ ถวาย

ในใบบอกพระยาสุริยสุนทรบวรภักดีศรีมหา
รายนันตาธิบดีวิบูลย์สมบัติขอขอบเขตร์ประเทศมลายู
พระยาสาวยบุรี ว่าแต่งตั้งให้พระวิเศษวิงษาผู้ช่วย
ราชการ ๑ กับสี่พระวันกรมการ ๕ นาย รวม ๕
นาย คุมกันไม้ทองตัน ๑ สูง ๓ ศอกคืบ คัมไม้
เงินตัน ๑ สูงเท่ากัน กับเครื่องราชบรรณาการ
ทองคำทรายหนัก ๓ ตำลึงไทยหอกคอกทองเดลิง
ทอง ๒ คู่ หอกคอกเงินเดลิงเงิน ๒ คู่ หอกคอก
ทอง ๓ คู่ แม่ข้าวต่าง ๆ หวายต่าง ๆ กรรแสงเตย
จำนวน ยี่ซอกสี่มุกพิศก เข้ามาขอพระราช
ทานทูลเกล้าฯ ถวาย

ในใบบอกพระยาพิพิธเสนา มาตยาธิบดี ศรีสุ
สงคราม พระยาอินทร์ ว่าแต่งตั้งให้ นิโธบุตรพระยา
อินทร์ ๑ สี่พระวันกรมการ ๕ นาย รวม ๕ นาย
กุมกันไม้ทองเงินอย่างละตัน สูงตันละ ๒ ศอก
๑ นิ้ว เครื่องราชบรรณาการทองคำทราย
หนัก ๓ ตำลึงไทย หอกคอกทองเดลิงทอง ๑ คู่
หอกคอกเงินเดลิงเงิน ๑ คู่ หอกคอกทอง ๓ คู่
กับแม่ข้าวต่าง ๆ หวายต่าง ๆ กรรแสง จำนวน
ยี่ซอกสี่มุกพิศก เข้ามาทูลเกล้าฯ ถวาย

ในใบบอก พระยารัตนภักดีศรีราชบัณฑิต

สุรินทรวิงษา พระยารามรว่าแต่งตั้งให้สี่พระวัน
กรมการ ๕ นาย คุมกันไม้ทองตัน ๑
สูง ๓ ศอกคืบ ๕ นิ้ว คัมไม้เงินสูงเท่ากันตัน ๑
เครื่องราชบรรณาการทองคำทรายหนัก ๓ ตำลึงไทย
หอกคอกทองเดลิงทอง ๑ คู่ หอกคอกเงินเดลิงเงิน
๑ คู่ หอกคอกทอง ๓ คู่ แม่ข้าวต่าง ๆ หวาย
ต่าง ๆ กรรแสงเตย จำนวน ยี่ซอกสี่มุกพิศก
เข้ามาขอพระราชทานทูลเกล้าฯ ถวาย

ในใบบอก พระยานรงค์ฤทธิศรีประเทศ
ราชพระยาพะละว่าแต่งตั้งให้ สี่พระวันกรมการ
๓ นาย คุมกันไม้ทองตัน ๑ สูง ๓ ศอกคืบ
๕ นิ้ว คัมไม้เงินสูงเท่ากันตัน ๑ เครื่องราช
บรรณาการ ทองคำทรายหนัก ๓ ตำลึงไทย
หอกคอกทองเดลิงทอง หอกคอกเงินเดลิงเงิน
อย่างละ ๑ คู่ หอกคอกทอง ๓ คู่ กับแม่ข้าว
ต่าง ๆ หวายต่าง ๆ กรรแสงเตย จำนวน
ยี่ซอกสี่มุกพิศก เข้ามาทูลเกล้าฯ ถวาย

ในใบบอก นายทัตมณฑลเด็กหลวงผู้รักษา
ราชการเมืองหนองจิก ว่าแต่งตั้งให้ หลวงต่างทา
๑ หลวงอินทร์รักษา ๑ ชุนอภัย ๑ รวม
๓ นาย คุมกันไม้ทองตัน ๑ สูง ๓ ศอก ๑๐ นิ้ว
คัมไม้เงินสูงเท่ากันตัน ๑ เครื่องราชบรรณาการ
ทองคำทรายหนัก ๓ ตำลึง ไทยหอกคอกทองเดลิง
ทอง หอกคอกเงินเดลิงเงินอย่างละ ๑ คู่ หอก
คอกทอง ๓ คู่ แม่ข้าวต่าง ๆ หวายต่าง ๆ
กรรแสงเตย จำนวน ยี่ซอกสี่มุกพิศก เข้ามาขอ
พระราชทานทูลเกล้าฯ ถวาย

พระเจ้าอยู่หัว มีพระราชดำรัสขัติยวงษา